EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 23.5.2018
COM(2018) 313 final

ZPRÁVA KOMISE RADĚ

o vyhodnocení pokroku ve zpětném získávání doplňkové dávky splatné producenty mléka za období 1995/96 až 2001/02, o kterém Komisi a Radu informovala Itálie

ZPRÁVA KOMISE RADĚ

o vyhodnocení pokroku ve zpětném získávání doplňkové dávky splatné producenty mléka za období 1995/96 až 2001/02, o kterém Komisi a Radu informovala Itálie

(podle článku 3 rozhodnutí Rady 2003/530/ES)

Tato hodnotící zpráva je sestavena podle článku 3 rozhodnutí Rady 2003/530/ES ze dne 16. července 2003 o slučitelnosti podpory, kterou Italská republika hodlá udělit svým producentům mléka (dále jen „rozhodnutí Rady“), se společným trhem, podle nějž podávají příslušné italské orgány každý rok Radě a Komisi zprávu o pokroku, kterého dosáhly při zpětném získávání výše doplňkové dávky splatné producenty za období 1995/96 až 2001/02.

V článku 1 rozhodnutí Rady je uvedeno, že podpora, kterou Italská republika poskytuje producentům mléka tím, že místo nich odvádí do rozpočtu Evropské unie částky, které mají tito producenti platit jako doplňkovou dávku za mléko a mléčné výrobky za hospodářské roky 1995/96 až 2001/02, a umožňuje jim, aby dlužnou částku spláceli formou odložené bezúročné platby během několika let, se výjimečně považuje za slučitelnou se společným trhem za podmínky, že:

– dlužná částka bude splacena v plné výši formou stejně vysokých ročních splátek a

– doba splácení nepřesahuje 14 let, počínaje 1. lednem 2004.

Podle článku 2 rozhodnutí Rady je poskytování podpory podmíněno tím, že Itálie oznámí Evropskému zemědělskému orientačnímu a záručnímu fondu (EZOZF) celkovou výši doplňkové dávky za příslušná období a formou tří stejně vysokých ročních splátek odečte zůstatek dluhu od výdajů financovaných EZOZF za listopad 2003, listopad 2004 a listopad 2005. Itálie řádně oznámila celkovou výši doplňkové dávky za dotčená období dopisem ze dne 26. srpna 2003. Zbývající dluh byl řádně odečten od výdajů financovaných EZOZF za listopad 2003, 2004 a 2005.

Podle článku 3 rozhodnutí Rady podávají příslušné italské orgány každý rok Radě a Komisi zprávu o pokroku, kterého dosáhly při výběru částky, kterou producenti dlužili jako doplňkovou dávku za hospodářské roky 1995/96 až 2001/02.

V souladu s výše uvedeným ustanovením předložily italské orgány Komisi dopisem agentury AGEA (Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura) ze dne 7. listopadu 2017 dvanáctou zprávu, která se týkala splátky za rok 2016. Pro připomenutí, zatímco první dvě splátky (za rok 2004 a 2005) byly předmětem jedné zprávy (zpráva COM(2007) 34 final ze dne 30. 1. 2007), tato zpráva se týká třinácté splátky.

Komise v této zprávě hodnotí pokrok, jehož bylo podle informací italských orgánů v roce 2016 dosaženo při výběru doplňkové dávky za sedm hospodářských let, na něž se vztahuje rozhodnutí Rady, jakož i za roky, na něž se toto rozhodnutí nevztahuje.

Platba dávky podle splátkového režimu z roku 2003

Rozhodnutí Rady, jímž bylo Itálii povoleno odvádět doplňkovou dávku do rozpočtu Evropské unie místo italských producentů mléka, se v roce 2005, tedy v době podání první zprávy Radě, týkalo 25 123 producentů. Tento počet se v roce 2016 snížil na 21 123.

Z celkového počtu producentů, na něž se zpráva vztahuje a kteří podléhali dávce během sedmi hospodářských let, jichž se týkalo rozhodnutí Rady, si možnost splátkového režimu z roku

2003 původně zvolilo 15 431 producentů. V roce 2004, před zaplacením první roční splátky, těchto 15 431 producentů, kteří si zvolili splátkový režim, dlužilo celkem 345 milionů EUR, tedy zhruba čtvrtinu celkové částky, kterou měli zaplatit producenti, kteří se do splátkových režimů odmítli zapojit. Z toho tudíž vyplývá, že na splátkový režim se rozhodl přistoupit vyšší počet producentů, na něž připadá nejnižší jednotlivá nadprodukce. Producenti s výraznější nadprodukcí (přibližně 8 000 producentů, kteří na dávce za sedm uvedených hospodářských let dlužili zhruba 1 miliardu EUR) se však většinou rozhodli do splátkového režimu nezapojit. Je však třeba upřesnit, že italské orgány každoročně dostávají nové žádosti o platby ve splátkách. V roce 2016 bylo předloženo 39 nových žádostí, a to na celkovou výši 4,2 milionu EUR. Ke dni 31. 12. 2016 činí celková výše 372,361 milionu EUR v rámci splátkového režimu z roku 2003.

Třináctou splátku, jejíž celková výše činila 25 574 104,06 EUR, mělo 10 395 producentů splatit před 31. prosincem 2016. Kontroly italských orgánů ukázaly, že během roku 2016 řádně zaplatilo 10 186 producentů celkem 24 968 791,58 EUR, což znamená, že ve stanovené lhůtě zaplatilo 97,9 % producentů 97,63 % celkové částky třinácté splátky. Platby provedené včas u předchozích dvanácti splátek představovaly 99,6 %, 97,9 %, 99,5 %, 99,7%, 96,4 %, 96,2 %, 90,5 %, 98,3 %, 96,9 %, 98,2 %, 95,9 % a 95,7 % dlužné částky. Prostřednictvím třinácti ročních splátek tedy byla celkově vybrána dávka 358,326 milionů EUR, tj. asi 96 % celkové částky, která měla být těmito splátkami splacena.

Přestože tato procenta bezesporu ukazují, že producenti účastnící se splátkového režimu jsou ochotni plnit své závazky, Komise se domnívá, že prvořadým ukazatelem míry odhodlání italských orgánů zajistit přísné dodržování podmínek platebního režimu a v konečném důsledku výběr splatné dávky v plné výši jsou návazná opatření přijímaná v případech nedodržení platební lhůty.

U třinácté roční splátky nejsou doposud k dispozici žádné informace ohledně plateb 209 zbývajících producentů, kteří dohromady dluží 563 317,82 EUR. (Tyto informace budou k dispozici v následujícím roce.)

Pokud jde o dvanáctou roční splátku, v předchozí zprávě se uvádělo, že do 31. prosince 2015 neuhradilo dlužnou částku, jejíž celková výše činila 1 089 857 EUR, 258 producentů. Podle informací získaných od italských orgánů byly za účelem vymáhání celé dlužné částky včetně úroků mimo splátkový režim všechny tyto případy oznámeny centrálními orgány příslušným orgánům regionálním. Později se ukázalo, že z uvedených 258 producentů, o nichž se původně mělo za to, že nezaplatili, 124 ve skutečnosti zaplatilo. Zbývajících 134 producentů, kteří dvanáctou roční splátku skutečně nezaplatili, ztratilo nárok na splátkový režim a byl vůči nim zahájen proces vymáhání.

Z informacím poskytnutých italskými orgány pro rok 2016 vyplývá, že bylo dodrženo plnění podmínek splátkového režimu, který byl schválen rozhodnutím Rady 2003/530/ES, a že pokrok italských orgánů při výběru splatných částek od producentů, kteří se zapojili do režimu splátek dávky za hospodářské roky 1995/96 až 2001/02, svědčí o uspokojivé správě tohoto režimu.

Podniky, v jejichž případě byla zrušena možnost plateb ve formě splátek

Jestliže producent nezaplatí jednu jedinou roční splátku, je ze splátkového režimu vyloučen a musí zaplatit zbývající dlužnou částku i s úroky.

Za třináct let od zahájení splátkového režimu v roce 2003 takto ztratilo právo na rozložení platby na splátky 991 podniků, což odpovídá celkovému dluhu rozdělenému do splátek ve výši 33 954 483,57 EUR.

Z této částky bylo nicméně před vyloučením z režimu uhrazeno 15 608 713,05 EUR a po vyloučení z režimu 5 042 636,22 EUR, zbývající dluh tedy činí 2 678 653,30 EUR a týká se 256 podniků. Z toho vyplývá, že celkový nesplacený dluh představuje 13 314 672,82 EUR a týká se 735 podniků.

Uvedené údaje ukazují, že péče, kterou italské orgány vynaložily na zpětné získávání dávky od producentů, kteří byly vyřazeni ze splátkového režimu po nezaplacení roční splátky, zdaleka není uspokojivá. Aby se mohli účastnit splátkového režimu, museli producenti mléka kromě toho vzít zpět své žaloby u italských soudů. S ohledem na tuto skutečnost se zdá, že nedostatečné zpětné získávání není způsobeno případnými dlouhými dobami soudních řízení, avšak spíše neschopností italských orgánů účinně tyto částky získávat zpět.

Odklad platby o šest měsíců a jeho dopad z hlediska státní podpory

Na základě čl. 2 odst. 12k italského legislativního nařízení č. 225 ze dne 29. prosince 2010, z něhož se po novelizaci stal zákon č. 10 ze dne 26. února 2011, Itálie povolila odklad splátky za rok 2010, která byla podle splátkového režimu z roku 2003 schváleného rozhodnutím Rady 2003/530/ES splatná 31. prosince 2010, do 30. června 2011.

V rozhodnutí č. C(2013) 4046 final ze dne 17. července 2013 Komise prohlásila, že odklad splátky dávky z mléka, která měla být zaplacena do 31. prosince 2010, představuje podporu, která není slučitelná s vnitřním trhem. Podle názoru Komise tato podpora mimo jiné porušila podmínky stanovené v rozhodnutí Rady 2003/530/ES a představovala pro příjemce, kteří takto opustili rámec stanovený Radou, novou státní podporu – nezákonnou ve smyslu čl. 1 písm. f) nařízení (ES) č. 659/1999 a rovněž neslučitelnou s vnitřním trhem.

V rozhodnutí č. C(2013) 4046 final Komise nařídila Itálii, aby od příjemců, kteří využili odklad splátky, získala zpět celou neoprávněně vyplacenou podporu navýšenou o úroky.

Italské orgány zahájily správní postupy nezbytné pro zpětné získání podpor. Proti rozhodnutí Komise se však Itálie dne 8. listopadu 2013 odvolala k Tribunálu (věc T-527/13). Dne 24. června 2015 Tribunál vynesl rozsudek, jímž rozhodnutí Komise částečně zrušil: potvrdil sice přístup Komise, pokud jde o podporu vyplývající z odložení platby dávky, která byla splatná 31. prosince 2010, odmítl však závěry Komise, pokud jde o novou podporu vzniklou příjemcům, kterým z tohoto odkladu vznikl prospěch a kteří takto opustili rámec rozhodnutí Rady. Komise postoupila rozsudek Tribunálu Soudnímu dvoru Evropské unie (věc C-467/15 P). Dne 25. října 2017 Soudní dvůr v rozsudku vyneseném v projednávané věci potvrdil platnost konečného rozhodnutí Komise č. C(2013) 4046 final, který Tribunál v rozsudku ze dne 24. června 2015 (věc T-527/13) částečně zrušil. Italské orgány tak byly vyzvány, aby přijaly a provedly vnitrostátní opatření potřebná pro splnění povinností vyplývajících z rozhodnutí č. C(2013) 4046 final, a to dokud nebude podpora poskytnutá v rámci režimu zcela navrácena.

Doplňková dávka splatná za hospodářský rok 2002/2003

Na základě rozhodnutí Rady 2003/530/ES platila doplňkovou dávku do rozpočtu Evropské unie za hospodářské roky 1995–2002 místo producentů Itálie.

Podle nařízení Rady (ES) č. 1788/2003 ze dne 29. září 2003 odvádějí od roku 2004 doplňkovou dávku přímo do rozpočtu Unie členské státy.

Na hospodářský rok 2002/03 se však nevztahuje ani rozhodnutí Rady, ani nový režim zavedený v roce 2004. V důsledku překročení vnitrostátní kvóty přidělené Itálii dlužili italští

producenti mléka, kteří za ně nesli odpovědnost, do rozpočtu Unie za hospodářský rok 2002/03 částku 227,76 milionu EUR.

Z této částky mají dlužní producenti mléka do rozpočtu EU zaplatit doplňkové dávky ve výši 118,4 milionu EUR.

Dlužná dávka za hospodářské roky 1995/96 až 2008/2009, na kterou se nevztahuje splátkový režim z roku 2003 ani systém vyplácení dlužných částek z roku 2009

Již v minulých zprávách bylo uvedeno, že splátkový režim z roku 2003 a splátkový systém plateb zavedený Itálií z roku 2009 (s úrokovou sazbou, která se rovná referenční sazbě pro Unii zvýšené o několik procentních bodů) se ve skutečnosti týkají jen malé části dávky, kterou je třeba vybrat, tedy 407 milionů EUR, což představuje 17 % dávky, kterou je potřeba vybrat. K 31. prosinci 2016 bylo již v rámci splátkového režimu z roku 2003 a systému plateb z roku 2009 vybráno 368 milionů. Z toho vyplývá, že jen malá část z celkové částky, kterou je třeba vybrat, tedy 39 milionů EUR, se vztahuje k výše uvedeným mechanismům.

Ve skutečnosti však celková výše dávky vzniklá za hospodářské roky 1995/96 až 2008/09, jak ji Itálie oznámila, totiž činí 2,303 miliardy EUR, přičemž na převážnou část částky, kterou je třeba vybrat, se výše zmíněné nástroje nevtahují.

Informace obsažené ve zprávě italských orgánů o třinácté splátce ukazují, že celková situace splácení dávek v rámci splátkového režimu zavedeného v roce 2003 je uspokojivá. To však neplatí, pokud jde o výběr částek, které nespadají do splátkového režimu či do systému vyplácení dlužných dávek (1,268 miliard EUR), a to zejména, co se týče splácení dlužných částek (803 milionů EUR).

Komise ve svých hodnotících zprávách, které předložila Radě od roku 2010, opakovaně vyjádřila svou nespokojenost s absencí výraznějšího pokroku při získávání doplňkové dávky v odvětví mléka a mléčných výrobků, na kterou se nevztahuje splátkový režim či systém vyplácení dlužných částek.

Z informací, které italské orgány uvedly ve své zprávě o třinácté roční splátce, vyplývá, že nedošlo k žádnému výraznému posunu při účinném výběru dávky, na níž se nevztahuje splátkový režim. Italské orgány sice uvádějí, že 798 milionů EUR je v současnosti vymáháno soudní cestou (proces vymáhání dlužné částky), skutečné výsledky však dosud nebyly zveřejněny.

Vzhledem k vysoké částce nesplacené dávky a k době, po niž se nepodařilo tuto částku vybrat, je tedy třeba přijmout závěr, že italskými orgány ani zdaleka nebyla a není zajištěna účinnost a účelnost právních předpisů Unie.

To je ostatně důvod, proč Komise podala Soudnímu dvoru Evropské unie žalobu pro nesplnění povinnosti podle článku 258 SFEU (věc C-433/15).

Ve svém rozsudku ze dne 24. ledna 2018 Soudní dvůr Evropské unie vyhověl žalobě Komise: shledal, že Italská republika nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají, tím, že nezajistila, aby doplňková dávka dlužná za množství vyprodukovaná v Itálii nad rámec vnitrostátní kvóty od prvního hospodářského roku, ve kterém se doplňková dávka v Itálii skutečně uplatnila (1995/1996), až do posledního hospodářského roku, v němž vznikl přebytek produkce v Itálii (2008/2009),

– byla skutečně přičtena k tíži jednotlivých producentů, kteří se podíleli na každém z překročení produkce, a

– byla včas uhrazena na základě předchozího oznámení dlužné výše odběratelem nebo producentem v případě přímých prodejů, nebo

– nebyla-li uhrazena ve stanovené lhůtě, aby byla zaregistrována a případně vymáhána od těchto odběratelů nebo producentů.

Závěr

Komise se domnívá, že v míře, v níž jsou podmínky splátkového režimu schváleného Radou v roce 2003 plněny, svědčí pokrok italských orgánů při výběru splatných částek od producentů, kteří se zapojili do režimu splátek dávky za hospodářské roky 1995/96 až 2001/2002, o uspokojivé správě tohoto režimu.

Co se týče částek, na něž se nevtahuje splátkový režim a systém vyplácení dlužných částek, Komise zdůrazňuje, že Soudní dvůr Evropské unie ve svém rozsudku ze dne 24. ledna 2018 potvrdil nesplnění povinnosti, které Komise vytýká Italské republice. V souladu s článkem 260 SFEU je nyní povinností italských orgánů přijmout opatření nezbytná ke splnění povinností vyplývajících z rozsudku Soudního dvora, a tudíž postupovat s řádnou péčí při závádění účinného systému vymáhání dlužných částek, jehož výstupem budou skutečné a pozorovatelné výsledky, pokud jde o snižování výše dluhu.